

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1117/07
23.10.2008. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Andrejević, predsednika veća, Spomenke Zarić, Sonje Brkić, Slađane Nakić-Momirović i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tužene BB, koju zastupa BA, advokat, radi pobijanja pravnih radnji dužnika, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Šapcu Gž.2342/06 od 04.01.2007. godine, u sednici održanoj 23.10.2008. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Šapcu Gž.2342/06 od 04.01.2007. godine i presuda Opštinskog suda u Loznici P.54/05 od 28.09.2006. godine u prvom i trećem stavu izreke i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Loznici P.54/05 od 28.09.2006. godine, stavom prvim izreke, proglašava se bez pravnog dejstva prema tužiocu izjava njegovog dužnika VV, kojom je ovaj svoj nasledni deo na 1/3 stana u aa, po ugovoru o otkupu stana Ov.br.vv od __.1994. godine, ustupio besplatno tuženoj BB. Tužena će se osloboditi zahteva za pobijanje ako tužiocu u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude isplati iznos od 600.000,00 dinara, sa zateznom kamatom po propisanoj stopi na ovaj iznos počev od 01.01.2006. godine do isplate. Stavom drugim izreke, privremena mera određena rešenjem tog suda P.54/05 od 10.02.2006. godine održava se na snazi do pravnosnažnog okončanja postupka. Stavom trećim izreke odlučeno je o troškovima postupka.

Presudom Okružnog suda u Šapcu Gž.2342/06 od 04.01.2007. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe parničnih stranaka i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv drugostepene presude tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je podneo odgovor na reviziju.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u granicama zakonskih ovlašćenja iz čl.399. Zakona o parničnom postupku - ZPP ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, pravnosnažnom presudom zbog izostanka Opštinskog suda u Loznici P.602/02 od 10.05.2002. godine, obavezan je VV (sin tužene) da tužiocu isplati iznos od 505.000,00 dinara sa kamatom. Nesporno je među strankama da dužnik Milan Ivanović nema dovoljno sredstava za ispunjenje poveriočevog potraživanja. U ostavinskom postupku u kojem je raspravljena zaostavština iza smrti pok.PP (oca VV, a supruga tužene BB), tužiočev dužnik se prihvatio nasleđa koje mu po zakonu pripada i svoj nasledni deo ustupio majci, tuženoj BB. Zaostavštinu je sačinjavao stan u aa, čiji je vlasnik ostavilac postao po osnovu ugovora o otkupu stana od __.1994. godine, pa su za naslednike oglašeni supruga ostavioca BB i drugi sin ostavioca GG.

Pošto bi, da nije svoj nasledni deo od 1/3 na navedenom stanu ustupio tuženoj, tužiočev dužnik posedovao imovinu iz koje bi tužilac mogao da naplati svoje potraživanje, nižestepeni sudovi su zaključili da su ispunjeni svi uslovi za pobijanje ove dužnikove pravne radnje, zbog čega su tužbeni zahtev usvojili.

Osnovano se u reviziji tužene ukazuje da je zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Svaki poverilac čije je potraživanje dospelo za isplatu i bez obzira kad je nastalo, može pobijati pravnu radnju svog dužnika koja je preduzeta na štetu poverioca, s tim da se smatra da je pravna radnja preduzeta na štetu poverioca ako usled njenog izvršenja dužnik nema dovoljno sredstava za ispunjenje poveriočevog potraživanja (čl.280. stav 1. i stav 2. Zakona o obligacionim odnosima). Kod besplatnih raspolaganja i sa njima izjednačenih pravnih radnji smatra se da je dužnik znao da preduzetim raspolaganjem nanosi štetu poveriocima i za pobijanje tih radnji ne zahteva se da je trećem licu to bilo poznato ili moglo biti poznato (čl.281. stav 3. Zakona), a odricanje od nasleđstva se smatra besplatnim raspolaganjem (čl.281. stav 4.).

Prema čl.216. Zakona o nasleđivanju ("Sl.glasnik RS" br.46/95), odricanje u korist određenog naslednika smatra se izjavom o prijemu nasleđa uz istovremeno ustupanje naslednog dela, a po prijemu ustupljenog dela na odnose između ustupioca i prijemnika primenjuju se pravila o poklonu. Ovo znači da se na datu nasledničku izjavu tužiočevog dužnika primenjuje navedena odredba čl.281. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima.

Međutim, odredbom čl.285. Zakona o obligacionim odnosima propisan je rok za podizanje tužbe za pobijanje

dužnikovih pravnih radnji, koji kod besplatnog raspolaganja iznosi tri godine od dana kada je preduzeta pravna radnja koja se pobija. Radi se, dakle, o prekluzivnom roku, o kome sud vodi računa po službenoj dužnosti. Iako su se i nižestepeni sudovi, a i sam tužilac, pozivali na odredbu čl.285. Zakona o obligacionim odnosima, vreme preduzimanja pravne radnje koja se tužbom pobija nije utvrđeno. Tužilac u petitumu tužbenog zahteva nije naveo od kada datira naslednička izjava njegovog dužnika, kao pravna radnja za koju traži da se utvrdi da prema njemu gubi dejstvo, a ni sud u postupku nije utvrdio kada je ova pravna radnja preduzeta. Ovaj propust nije otklonjen utvrđivanjem datuma donošenja rešenja o nasleđivanju (pri tom, tužilac u tužbi kao datum donošenja rešenja o nasleđivanju navodi 24.02.2003. godine, sudovi utvrđuju da je to bilo 24.02.2002. godine, dok iz, uz tužbu priložene fotokopije ostavinskog rešenja proizilazi da je to bilo 24.02.2000. godine).

Kako je zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje u pogledu navedene okolnosti nepotpuno utvrđeno, Vrhovni sud je na osnovu čl.407. stav 2. ZPP, odlučio kao u izreci.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rešenjem i doneti pravilnu i zakonitu odluku.

Predsednik veća-sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg